

Кучер К., учень 10 класу,

опорного закладу "Вишальненська ЗОШ І-ІІІ ст.

Сенчанської сільської ради Полтавської обл. "

Творча робота в номінації «Забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків»

Ще декілька років тому я не надавав значення нерівноправності, та коли вперше почув щось пов'язане з гендерною нерівністю, то вважав, що це за не глобальна проблема. Але останні 2 роки все більше зацікавлювався цією темою, занурювався в неї, адже з різноманітних джерел стали масово говорити про гендерну нерівноправність, транслювати приклади цього явища.

Навіть сьогодні багато жінок не відчують себе комфортно через нав'язані у давнину стереотипи, які згодом нікуди не зникли та перетворилися у соціальні проблеми. Далеко не всі жінки у світі можуть здобути якісну освіту, отримувати достойну заробітну плату, жінки в меншості представлені у політиці, більшість вимушені поєднувати роботу із домашніми обов'язками.

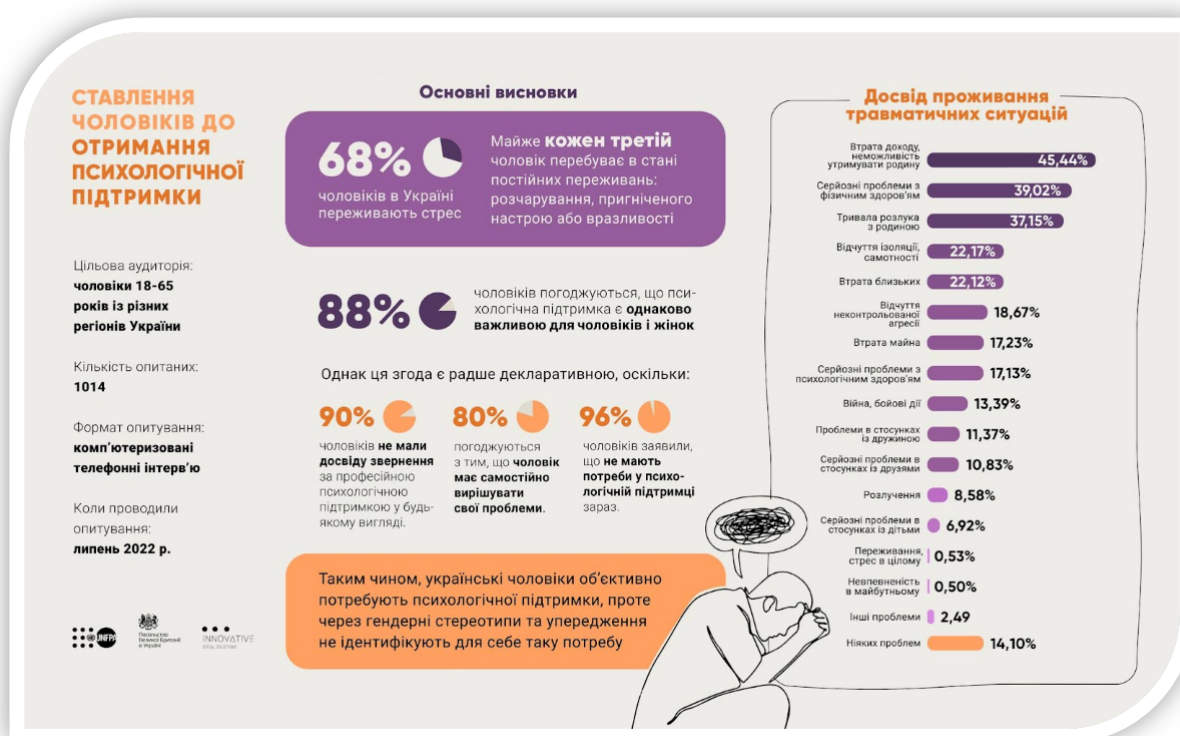
На сьогоднішній день, як повідомляє ООН, «третина всіх жінок і дівчат впродовж свого життя зазнають фізичного чи сексуального насильства, а половина загиблих у світі жінок стають жертвами насильства з боку своїх партнерів чи сім'ї». [1]. Це високий показник, який свідчить, що насильники не вважають жінку за повноцінну людину, яка має такі ж самі права, відчуття, страх, та інші емоції. Зараз жінки навчилися боротися та відстоювати свої права, адже ми живемо в час, коли будь-яку проблему можна висвітлити в інтернеті.

Наше сьогодення стало надто жорстоким. Після початку повномасштабного вторгнення Росії, весь український народ був змушений захищати свою країну як тільки може. Серед військовослужбовців сильно виросла кількість захисниць, які пішли боронити Україну. Як повідомляє Міноборони України: «Станом на січень 2024 року в українській армії служить

45 587 військовослужбовиць. Серед жінок, які зараз є військовими, 13487 мають статус учасника бойових дій. Також понад 4 тисячі захисниць перебувають в районі проведення бойових дій». [2]. Це означає, що жінки на рівні з чоловіками пішли захищати свою Батьківщину. Однак за останні 2 роки багато жінок, які приєдналися до ЗСУ, зіткнулися з дискримінацією на службі, стереотипами щодо їхньої ролі та недостатньою підтримкою. «Гендер — категорія соціальна, вона обумовлена переконаннями, а скоріше упередженнями щодо ролей чоловіків та жінок, щодо прийнятності певних норм, традицій у взаємодії статей. Ці переконання чи упередження прямо впливають на кількість та статус жінок в армії». [3]. На жаль, дізнатися чи борються з цією проблемою у ЗСУ складно через нестачу інформації. Але можна сказати точно, що нашій державі потрібно рівнятися на країни, в яких подолані проблеми щодо служби жінок в армії. Прикладом може слугувати Ізраїль. «Станом на 2021 рік жінки складали 40% призовників Армії оборони Ізраїлю та обіймали 25% офіцерських посад». [4]. Цим я хочу сказати саме про значення жінок в армії, а не примусове залучення кожної дівчини йти служити.

Зазвичай до проблеми рівноправності підходять лише з боку жінок та їхнього невідповідного становища в патріархальному суспільстві. Але, насправді, на мою думку, проблеми гендерної нерівності набагато глибші: вони зачіпають і чоловіків, які не відповідають нав'язаним стереотипам чи консервативним традиціям. Варто зауважити, що не тільки жіноча стать піддається приниженню в аспектах суспільного життя. Велика кількість чоловіків також відчувають тиск від суспільства. Як приклад, хочу розповісти про себе. Мені 16 років, та в такому юному віці я маю доволі не маленький зріст — 185 см, та попри всі мої намагання у мене не виходить набрати відповідну зростові вагу. Чому я цим переймаюся? Часто ті, що мене оточують, говорять: «Ти, Кабіре, занадто худий!» Цедрагує, починають брати сумніви. Хоча добре розумію, що я підліток і мій організм знаходиться у фазі активних змін. Зі слів мого знайомого, який зараз навчається зі мною у школі: «Мене цькують діти за те, що не таких сильний, як інші».

Звичайно, з такими проблемами допомагають розібратися досвідчені люди. У школі – вчителі, в повсякденному житті – психологи. Але звідси витікають інші стереотипи пов’язані з чоловічою статтю: «Справжній чоловік не буде комусь скаржитися» або «Не будь ганчіркою» та «Досить нить». За результатами опитування серед чоловіків, що проводив UNFPA, Фонд ООН у галузі народонаселення, «в Україні у 2022 році, — 90% респондентів не мали досвіду звернення за професійною психологічною підтримкою у будь-якому вигляді».[5].

Звісно, є чоловіки, які через власні переконання не хочуть звертатися за допомогою до кваліфікованих людей, але більшість з них не хочуть цього робити через «нав'язані» стереотипи.

Говорячи про гендерну рівність, слід згадати про батьківські права. У випадках розлучень або опіки над дітьми, чоловіки частіше стають обмеженими у батьківських правах порівняно з жінками. Це впливає на їхнє право бути активно залученими у виховання дітей. Дослідження показують, що суди

частіше надають опіку матерям, навіть коли обидва батьки мають рівні можливості для виховання.

Важко охопити усі стереотипи, які пов'язані з чоловіками та жінками. Слід пам'ятати, що після закінчення війни, нашу країну потрібно відбудовувати. Це дуже відповідальний етап у розвитку України. Щоб грамотно все зробити, потрібно приймати рішення разом та чути думку кожного. Зараз більшість рішень у нашій державі приймають чоловіки, тому я вважаю, що потрібно посилити участь жінок у політичних та управлінських процесах. Важливим аспектом відбудови є участь у прийнятті рішень. Державна політика має забезпечити рівне представництво жінок на всіх рівнях влади, для того щоб були розглянуті різні точки зору. Післявоєнна відбудова відкриває багато можливостей для відновлення інфраструктури та економіки. Важливо, щоб жінки мали рівний доступ до всіх професій, особливо до тих, що традиційно вважаються «чоловічими», таких як будівництво, інженерія та військові спеціальності. Як повідомляє «Економічна правда», «у 2023 році 1,2 тисячі жінок через Службу зайнятості працевлаштувалися на будівництві, що становить 38% загальної чисельності всіх працевлаштованих у цій галузі. Для порівняння, у 2021 році цей показник становив 20%».[6].

Щоб забезпечити рівними правами та можливостями жінок і чоловіків, потрібен комплексний підхід який включає різні стратегії на рівні держави та суспільства. Я вважаю, щоб досягти цієї мети потрібно більше обговорювати цю проблему, тобто підвищити обізнаність. Для цього можна запровадити гендерну освіту у школі, з метою виховання покоління, яке усвідомлює важливість рівноправності. Також велику роль відігравали б закони, які заборонятимуть дискримінацію за гендерною ознакою в усіх сферах життя. Так, Україна зробила вагомий внесок у цьому напрямку. У низці законодавчих актів (Конституція України, Сімейний кодекс України, Кодекс законів про працю України, Закони України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок та чоловіків» та «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»)

окреслені основні напрямки державної політики щодо запровадження гендерної рівності. На одній і тій самій роботі жінка має отримувати таку ж заробітну плату, що і чоловік, при умові, що вони виконують однаковий обсяг роботи за рівний проміжок часу. І, звісно, треба надавати підтримку. За необхідністю повинна бути декретна відпустка як у чоловіків, так і у жінок, це сприяє рівному розподілу відповідальності для догляду за дітьми. Кожен із цих підходів грає важливу роль у досягненні гендерної рівності.

Щоб зробити вітчизняну гендерну політику більш дієвою та наблизити її до стандартів ЄС, потрібно впроваджувати заходи, що вже використовуються в європейських країнах. Сильний вклад зробило б фінансування програм гендерної рівності, зокрема проєктів для підтримки матерів, які поєднують роботу і сім'ю, та ініціатив з боротьби проти насильства щодо різних верств населення. Створення медіа-кампаній на підтримку гендерної рівності, роз'яснення прав жінок та важливості боротьби зі стереотипами. Міжнародна співпраця допомогла б обмінятися досвідом з країнами ЄС. Для цього потрібно залучити експертів з європейських країн для впровадження кращих практик, проведення спільних форумів, конференцій та тренінгів з гендерної рівності. Отже, для наближення гендерної політики України до стандартів ЄС необхідно створити ефективну правову базу.

Підсумовуючи, я хочу сказати, що гендерна нерівність залишається важливою проблемою, яка охоплює всі аспекти суспільного життя, від домашнього насильства до дискримінації, і стосується як жінок, так і чоловіків. Сучасні виклики вимагають комплексного підходу, включаючи законодавчі ініціативи, освітні програми та культурні зміни. Важливо визнати, що проблеми гендерної рівності мають глибоке коріння в соціальних стереотипах, що впливають на особисті переконання, поведінку та можливості людей. Стереотипи, які часто формуються з дитинства, створюють бар'єри для обох статей у реалізації своїх прав і можливостей. Жінки часто стикаються з упередженнями щодо своїх професійних компетенцій, особливо у сферах, де домінують чоловіки, таких як

технічні науки або керівні посади. У свою чергу, чоловіки піддаються тиску суспільства, яке очікує від них постійної фізичної й емоційної стійкості, що може негативно впливати на їхнє ментальне здоров'я. Усунення цих стереотипів та забезпечення рівних прав і можливостей вимагає спільних зусиль як державних органів, так і громадянського суспільства.

Людя я хочу поради́ти працювати над тим, щоб суспільство стало більш чуйним до проблем кожної людини, незалежно від її статі чи соціального статусу. Заохочуйте політичну та економічну активність жінок, розширюючи їхню участь у процесах прийняття рішень. Підтримуймо відкритість і чесність у спілкуванні про власні проблеми, адже це важливо як для чоловіків, так і для жінок, для розвитку здорового суспільства.

Список використаних джерел:

[1]-

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-on-nasylstvo-proty-zhinok/30291028.html>

[2]-

<https://life.pravda.com.ua/society/skilki-zhinok-sluzhit-u-zsu-statistika-minoboroni-2024-300413/>

[3]-

<https://w2u.world/pro-zhinok-v-armii/zhinky-v-ukrainskii-armii-shcho-my-znaiemo-pro-rivnist/>

[4]- <https://chas.news/current/zhinki-v-armii-yak-prohodit-sluzhba-v-riznih-krainah>

[5]-

<https://hmarochos.kiev.ua/2023/11/16/chomu-choloviky-v-ukrayini-ne-zvertayutsya-d-o-psyhologa/>

[6]-

<https://www.wonderzine.me/wonderzine/career/novini/18781-budivnitstvo-y-vidobuv>

[na-promislovist-zhinki-chastishe-ydut-pratsyuvati-na-cholovichi-posadi#:~:text=Y%202023%20році%201%2C2,році%20цей%20показник%20становив%2020%25.](#)